

PEER MEDIATION IN DE PRAKTIJK HOE HET VERSCHIL MAKEN?

9 februari 2018 – dag van de conflixers

© Schoolmakers, 2014

HANNE VAN WAEYENBERGE

Peer mediation trainer
Erkend bemiddelaar
Gewezen docent aan MEDIV
Procesbegeleider & coach

Wederzijds **begrip**
Verhoogd **vertrouwen**
Constructieve **communicatie**
Grotere **betrokkenheid**

© Schoolmakers, 2014

PROGRAMMA

Peer mediation

Duiding, inzichten en tips
met ruimte voor vragen en gesprek

© Schoolmakers, 2014

PROGRAMMA

1. Vanwaar peer mediation?
2. Wat is peer mediation?
3. Hoe peer mediation opstarten?
4. Hoe werkt peer mediation?
5. Hoe wordt peer mediation succesvol?
6. Wat zijn de valkuilen?
7. Wat zijn de voordelen?
8. Onderzoeksresultaten

© Schoolmakers, 2014

1. VANWAAR PEER MEDIATION? JAREN '70 – V.S.

Conflict Resolution Education (1973)

samenwerking
communicatie
positieve bevestiging
conflictoplossing

© Schoolmakers, 2014

1. VANWAAR PEER MEDIATION? EIGEN AAN DE TIJD

EVOLUTIES	VROEGER	NU
maatschappelijk	traditionele structuren welvaart centraal thema	afbrokkeling structuren veiligheid centraal thema
normen	verticaal ... omdat ik het zeg! ... het is beter omdat ...	horizontaal Ik zie het zus ... en ik zie het zo
belonen & straffen	collectieve normopvatting	afbrokkeling & complexer straf maakt weinig indruk
jongeren & ethiek	gevoelig voor opgelegde normen	eigen ervaring en innerlijke intuïtie als leidraad jongeren blijven gevoelig voor pijn en leed
onderwijs & gezag	autoriteit	authenticiteit

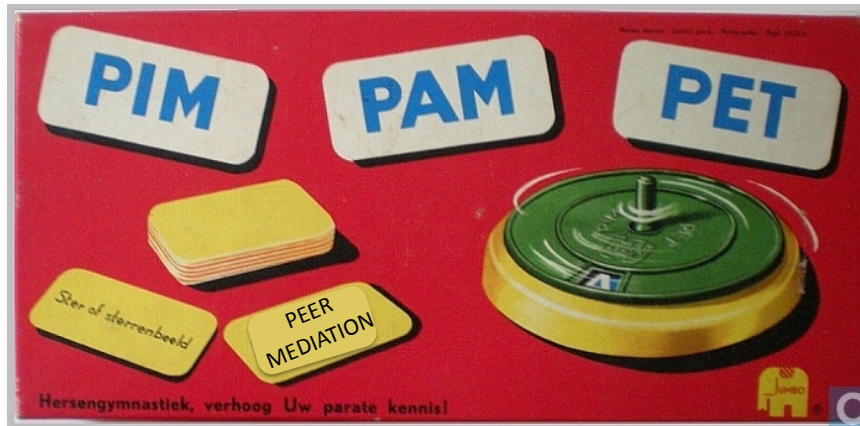

nood aan overleg & samen zoeken

© Schoolmakers, 2014

2. WAT IS PEER MEDIATION?

B C P V

© Schoolmakers, 2014

2. WAT IS PEER MEDIATION? EEN DEFINITIE

Peer mediation op school = leerlingbemiddeling

Alternatieve term: conflixen

Twee leerlingbemiddelaars helpen
op een gestructureerde wijze
twee of meer medeleerlingen bij het vinden
van een oplossing voor hun conflict.

gedoe
spanning
ruzie

© Schoolmakers, 2014

■ De leerlingbemiddelaars

- ontvangen de ruziënde leerlingen
- zorgen voor een veilige, open sfeer
- leiden het gesprek a.h.v. een stappenplan
- verhogen het wederzijds begrip
- bewaken de kwaliteit van de zelf gevonden oplossing

■ Peer mediation is

- vrijwillig
- vertrouwelijk

© Schoolmakers, 2014

3. HOE PEER MEDIATION OPSTARTEN?

1. Belangrijke attitudes van de school

2. 3 varianten

1. leerlingvariant
2. docentvariant
3. schoolvariant

3. De hoofdrolspelers

1. leerlingbemiddelaars
2. coördinatoren
3. directie

© Schoolmakers, 2014

3.1. BELANGRIJKE ATTITUDES

1. Conflicten zijn er en dat is **normaal**.
2. Conflicten bieden **kansen**.
3. “Doe niet voor een kind wat hij **zelf** kan doen” (Rudolf Dreikurs)
4. **Leeftijdsgenoten** kunnen een **positieve kracht** op elkaar uitoefenen en die willen we benutten.
5. De school is een levensechte, betekenisvolle **oefenplaats**.

© Schoolmakers, 2014

3.2. VARIANTEN

1. **Leerlingvariant**
 - Leerlingen als belangrijke motor
 - Start met training groep leerlingen en een aantal docenten met functie van coördinator
2. **Docentenvariant**
 - Training van alle leerkrachten die zelf leerlingen opleiden voor bemiddelen van ‘eenvoudige’ conflicten
 - Training leerlingbemiddelaars voor ‘moeilijke’ conflicten
3. **Schoolvariant**
 - Langdurig, schoolbreed en systematisch implementatietraject
 - Lesprogramma voor alle leerlingen gericht op sociale vaardigheden
 - Training van leerlingbemiddelaars en leerkrachten

© Schoolmakers, 2014

3.3. DE HOOFDROLSPELERS

DE LEERLINGBEMIDDELAARS

ROL

1. bemiddelen
2. de volgende lichting leerlingbemiddelaars coachen
3. bemiddeling promoten

SELECTIE

1. aantal: afhankelijk van de school – niet te weinig/-veel
2. wijze: kandidaat / op voordracht / keuze docent
3. criteria: attitude & kwaliteiten / diversiteit / ouders akkoord

ENGAGEMENT

meestal tot einde van schoolcarrière actief

© Schoolmakers, 2014

3.3. DE HOOFDROLSPELERS

DE LEERLINGBEMIDDELAARS

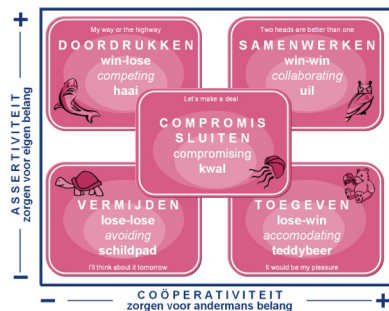
TRAINING focust op:

- empathische betrokkenheid
- een open en nieuwsgierige houding en bewustzijn van eigen oordelen
- goed luisteren en open vragen stellen
- nauwkeurig waarnemen, ook van lichaamstaal
- hanteren van (soms heftige) gevoelens en benoemen van behoeften
- het gesprek leiden (samenvatten, naar de hoofdzaak brengen, tijd bewaken, voortgang, afbreken, ...)
- het stappenplan eigen maken
- het aannemen van een coachende houding
- creativiteit ontwikkelen in het bekendmaken en -houden van leerlingbemiddeling

© Schoolmakers, 2014

VBN. UIT DE TRAINING

© Schoolmakers, 2014

3.3. DE HOOFDROLSPELERS DE COÖRDINATOREN – DOCENTEN (1)

PROFIEL

- geïnteresseerd en enthousiast
- training gevolgd (met leerlingen)
- verspreid over verschillende graden (vooral in humaniora belangrijk)
- tijd en ruimte om rol op te nemen

ROL

- **mbt de leerlingbemiddelaars:**
 - selectie leerlingbemiddelaars
 - vertrouwenspersoon en begeleider van de leerlingbemiddelaars
 - samenkomsten met leerlingbemiddelaars faciliteren (oefenen & teambuilding) met het oog op kwaliteitsbewaking
 - draagt zorg voor de verdere bijscholing van de (nieuwe) bemiddelaars

© Schoolmakers, 2014

3.3. DE HOOFDROLSPELERS DE COÖRDINATOREN – DOCENTEN (2)

ROL (vervolg)

- **mbt de bemiddeling:**
 - zorgt dat er een geschikte ruimte is waar bemiddeld wordt
 - zorgt dat alle leerlingbemiddelaars aan bod komen en houdt de combinaties in de gaten
 - aanspreekpunt voor leerlingen en docenten voor het aanmelden van bemiddelingen
- **mbt de docenten:**
 - brug naar andere docenten
 - zorgt voor draagvlak bij collega's
 - bewaakt dat de lessen in de klassen jaarlijks daadwerkelijk worden gegeven

© Schoolmakers, 2014

3.3. DE HOOFDROLSPELERS DE COÖRDINATOREN – LEERLINGEN

IDEE

empowerment van leerlingen doortrekken

ROL

- voorbeeldfunctie
- contact houden met titularissen om conflicten op te sporen en om doorverwijzingen te vragen
- beurtroelsysteem bewaken
- kwaliteitsbewaking samen met docentcoördinatoren
- pr in de school

© Schoolmakers, 2014

3.3. DE HOOFDROLSPELERS

DE DIRECTIE

ROL

- het project steunen
 - overtuigd zijn van de meerwaarde
 - tijd en geld vrijmaken
 - betrokkenheid en bekendheid bevorderen bij leerkrachten, personeel en ouders
- peer mediation een plek geven in
 - het schoolbeleid
 - de regels
 - de zorgcultuur

© Schoolmakers, 2014

4. HOE WERKT PEER MEDIATION?

© Schoolmakers, 2014

PEER MEDIATION IN DE PRAKTIJK

WERKWIJZE

Regel: per 2 + eigen leeftijd of jonger

Tijdens de speeltijd / na de lessen

Beurtrol

Herkenbaar & aanspreekbaar

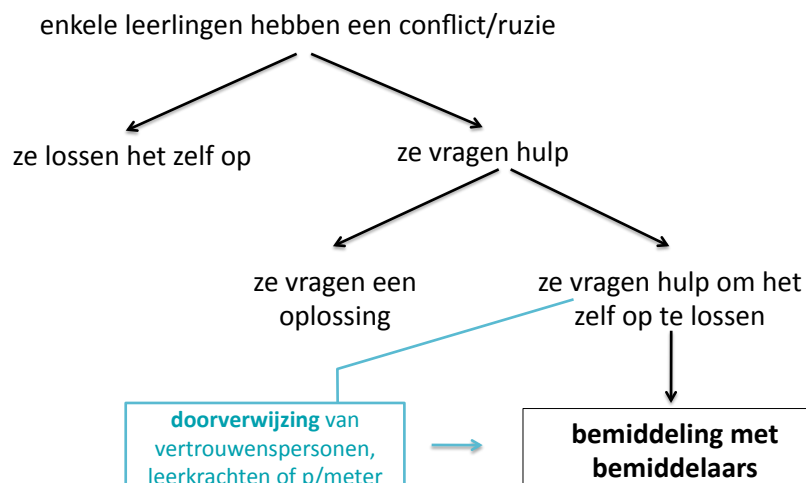
Opvolging door coördinatoren (logboek, vertrouwenspersoon, ...)

© Schoolmakers, 2014

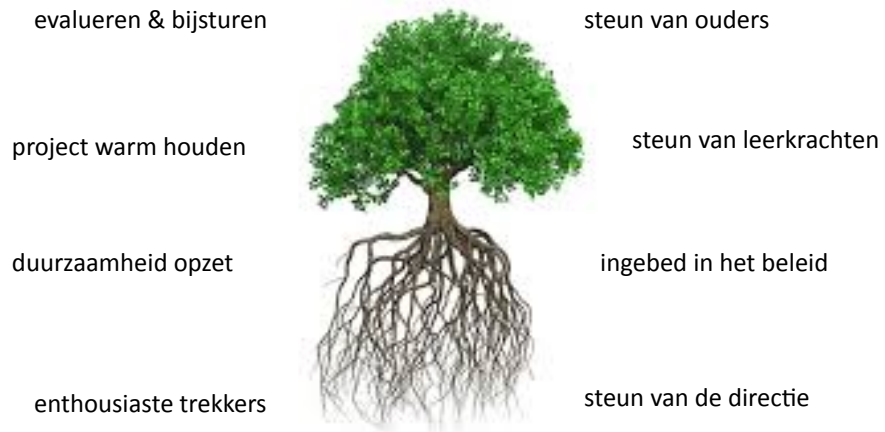
PEER MEDIATION IN DE PRAKTIJK

WANNEER KOMT DE BEMIDDELAAR IN ACTIE?

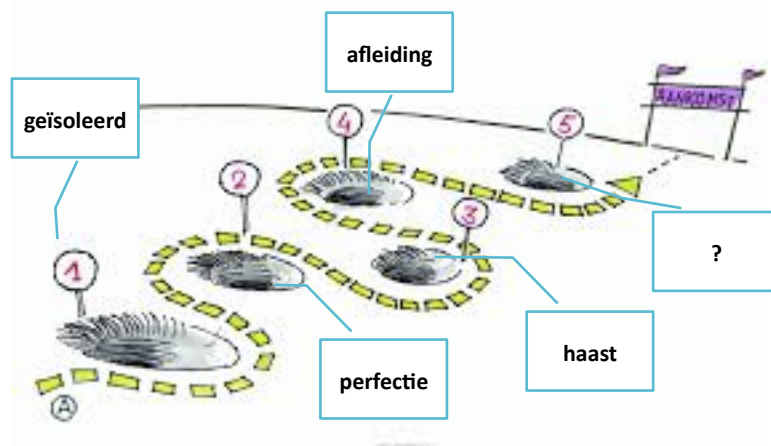
© Schoolmakers, 2014

5. HOE WORDT HET SUCCESVOL?

© Schoolmakers, 2014

6. VALKUILEN

© Schoolmakers, 2014

7. VOORDELEN VAN PEER MEDIATION VOOR DE LEERLINGEN

- laagdrempelig
- gebruik van dezelfde taal
- snelheid van de interventie en daardoor voorkoming van escalatie
- herstel van de relatie
- stimulans voor ontwikkeling sociale vaardigheden
- betere studieprestaties

(uit onderzoek blijkt dat in scholen die expliciet aandacht besteden aan sociaal-emotionele vaardigheden van docenten en leerlingen, leerprestaties met ruim tien procent toenemen)

© Schoolmakers, 2014

7. VOORDELEN VAN PEER MEDIATION VOOR DE LEERKRACHTEN

- op termijn tijdswinst
- ontlasting van stressvolle conflictbehandeling in de lessen

© Schoolmakers, 2014

7. VOORDELEN VAN PEER MEDIATION VOOR DE LEERLINGBEMIDDELAARS

- kinderen ervaren dat het uitmaakt dat ze er zijn, dat ze 'ertoe doen'
- versterken van de sociale vaardigheden
- draagt bij tot de eigen sociale en morele ontwikkeling

© Schoolmakers, 2014

7. VOORDELEN VAN PEER MEDIATION VOOR DE SCHOOL

- toename bij leraren en leerlingen van kennis en vaardigheden rond conflicthantering
- respectvol schoolklimaat
- toename sociale veiligheid van leerlingen en leerkrachten
- preventie van normoverschrijdend gedrag
- daling van het aantal conflicten
- hogere leerprestaties

© Schoolmakers, 2014

7. VOORDELEN VAN PEER MEDIATION VOOR DE MAATSCHAPPIJ

- stimulatie van positief sociaal gedrag
- stimulatie van het nemen van grotere verantwoordelijkheid van leerlingen voor hun omgeving

“Als we echt vrede willen, zullen we met de kinderen moeten beginnen” (Gandhi)

© Schoolmakers, 2014

8. ONDERZOEKSRESULTATEN

Onderzoek Van Rooijen-Mutsaers, 2012:

Pesten best bestrijden door:

- ondersteuning door leeftijdsgenoten
- een veilig schoolklimaat waar harmonie en respect centraal staan
- overzichtelijkheid in vrije ruimtes

Onderzoek Jones & Kmitta, 2000:

Positieve invloed op het school- en klasklimaat indien geïnstitutionaliseerd.

Teach students to be peacemakers:

- transfer naar buiten klas/school mogelijk onder voorwaarden
- positievere houding ten opzichte van conflicten
- daling van disciplineproblemen met 60%
- daling van als straf naar de schoolleiding sturen met 90%

© Schoolmakers, 2014

Kinderen identificeren zich sterk met de groep mensen die zij als gelijkwaardig aan zichzelf zien, en **leren gedrag van** mensen die zij als net iets verder gevorderd dan zichzelf beschouwen. Dat zijn meestal niet de volwassenen om hen heen maar eerder de **leeftijdgenoten of iets oudere kinderen**.

(Harris, 1998)

© Schoolmakers, 2014

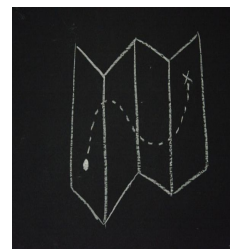
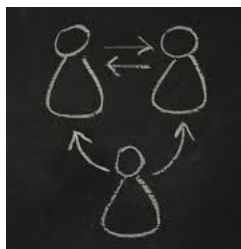

© Schoolmakers, 2014

DANK VOOR UW AANDACHT

begeleidt verandering
op maat van uw school
op een waarderende manier
met oog voor duurzame resultaten

© Schoolmakers, 2014

VRAGEN?

Hanne Van Waeyenberge
hanne@schoolmakers.be
+32 476 33 44 61

www.schoolmakers.be

© Schoolmakers, 2014